

Iunie 2013

Această fișă nu obligă Curtea și nu este exhaustivă

Expulzări și extrădări

Soering împotriva Marii Britanii (7 iulie 1989)

Curtea a hotărât, [pentru prima dată](#), că răspunderea unui stat poate fi angajată dacă acesta decide să expulzeze o persoană care poate suferi rele tratamente în țara de destinație¹.

În această cauză, Curtea a constatat încălcarea art. 3 în cazul extrădării către Statele Unite (riscul real de a fi condamnat la moarte, tratament ce depășește pragul de gravitate stabilit prin art. 3).

„Un „risc real de rele tratamente“:

Răspunderea statului care extrădează sau expulzează este angajată, indiferent dacă țara de destinație este sau nu un stat parte la Convenție, în cazul în care există motive „serioase” pentru a crede că există un „risc real” ca reclamantul să fie supus la rele tratamente.

Rele tratamente aplicate în țara de destinație

Vilvarajah și alții împotriva Marii Britanii

30 octombrie 1991

Curtea a constatat inexistența unor astfel de motive în ceea ce privește expulzarea reclamanților – dintre care unul era membru al comunității Tamil – în Sri Lanka în 1988 și, prin urmare, **neîncălcarea art. 3**².

Chahal împotriva Marii Britanii

15 noiembrie 1996

Curtea a constatat că un susținător al cauzei separatiste sikh, care făcea obiectul unui ordin de expulzare din motive de securitate națională, ar fi fost supus unui risc real de rele tratamente dacă ar fi fost expulzat în India (Curtea nu a fost convinsă de asigurările oferite de către guvernul indian). **Încălcarea art. 3** dacă ordinul de expulzare în India era pus în executare.

Hirsi Jamaa și alții împotriva Marii Britanii

23 februarie 2012 (Hotărârea Marii Camere)

Cererea privește un grup de emigranți (din Somalia și Eritreea) venind din Libia, reținuți pe mare și apoi reconduși în Libia de către autoritățile italiene.

Curtea a considerat ca **reclamanții se aflau sub jurisdicția Italiei în sensul art. 1** din Convenție, deoarece aceștia s-au aflat sub controlul continuu și exclusiv, în fapt și în

¹ Convenția europeană a drepturilor omului nu reglementează „materia extrădării, a expulzării și a dreptului de azil”. Însă, în exercitarea dreptului lor de a controla „intrarea, șederea și expulzarea neresortanților” ([Vilvarajah și alții împotriva Marii Britanii](#)), statele contractante au obligația de a nu aduce atingere drepturilor garantate prin Convenție.

² „Decizia unui stat contractant de a extrăda un fugar poate ridica o problemă cu privire la art. 3, prin urmare să angajeze răspunderea statului în cauză în temeiul Convenției atunci când există motive serioase și reale de a crede că, în cazul în care va fi predată statului reclamant, există un risc real ca persoana în cauză va fi supusă torturii sau tratamentelor inumane sau degradante”(hotărârea Soering citată în hotărârea [Cruz-Varas împotriva Suediei](#) 20,03,1991, pct. 70).

drept, al autorităților italiene de la urcarea lor la bordul navelor militare până la predarea lor autorităților libiene.

Curtea a constatat:

Două încălcări ale art. 3, întrucât reclamanții au fost expuși riscului de a suferi rele tratamente în Libia. Curtea a hotărât că, transferând reclamanții către Libia, autoritățile italiene i-au expus, în deplină cunoștință de cauză, la tratamente contrare Convenției și pentru că, la momentul transferării reclamanților către Libia, autoritățile italiene știau sau ar fi trebuit să știe că nu existau suficiente garanții care să îi protejeze împotriva riscului de a fi retrimiși arbitrar în țările lor de origine.

Încălcarea art. 4 din Protocolul nr. 4 (interzicerea expulzărilor colective), situația individuală a reclamanților nefiind examinată în mod corespunzător. Curtea a examinat aici, pentru prima oară, aplicabilitatea art. 4 din Protocolul nr. 4 la un caz de îndepărtare a străinilor către un stat terț efectuată în afara teritoriului național (a se vedea fișa tematică [Expulzări colective](#)).

Încălcarea art. 13 (dreptul la un recurs efectiv) **coroborat cu art. 3** pentru că reclamanții nu au putut formula plângeri la o autoritate competentă și nici nu au putut obține o evaluare amănunțită și riguroasă a cererilor lor, înainte de aplicarea măsurii expulzării.

Încălcarea art. 13 coroborat cu art. 4 din Protocolul nr. 4, pentru lipsa efectului suspensiv al acțiunii penale față de militarii care se aflau la bordul navei.

Adversari politici, membri ai organizațiilor ilegale, persoane acuzate de terorism, etc.

[Chahal împotriva Marii Britanii](#)

15 noiembrie 1996 (a se vedea supra, pag. 1)

[Shamayev și alții împotriva Georgiei și Rusiei](#)

12 aprilie 2005

Încălcarea art. 3 în situația în care s-ar executa decizia extrădării către Rusia a domnului Guélogaiev, pe motiv că este un rebel terorist care a luat parte la conflictul din Cecenia.

[Müslim împotriva Turciei](#)

26 aprilie 2005

Reclamantul, urmărit de serviciile secrete irakiene după ce a fost implicat într-o dispută în urma căreia o personalitate puternică a Partidului Baas și apropiată a lui Saddam Hussein fusese împușcată, a fugit în Turcia în septembrie 1998. **Neîncălcarea art. 3** în cazul în care măsura de expulzare a reclamantului în Irak ar fi fost pusă în executare.

[N. împotriva Finlandei \(nr. 38885/02\)](#)

26 iulie 2005 (Hotărârea Marii Camere)

Reclamantul pretindea că ar putea fi expus la tratamente inumane în cazul în care ar fi fost expulzat în Republica democratică Congo, datorită trecutului său și, mai ales, datorită legăturilor strânse avute cu fostul președinte Mobutu. **Încălcarea art. 3** în cazul în care măsura de expulzare a reclamantului în Irak ar fi fost pusă în executare.

[Saadi împotriva Italiei](#)

28 februarie 2008 (Hotărârea Marii Camere)

Încălcarea art. 3 în cazul expulzării reclamantului în Tunisia (unde acesta afirmă că fusese condamnat în contumacie în 2005 la 20 de ani de închisoare pentru apartenența la o organizație teroristă).

Baysakov și alții împotriva Ucrainei

18 februarie 2010

Încălcarea art. 3 în cazul extrădării unor opozanți kazahi către țara lor de origine, Curtea a considerat că asigurările date de autoritățile din Kazahstan nu sunt fiabile și că ar fi dificil să se asigure respectarea lor în absența unui mecanism eficient de prevenire a torturii.

Klein împotriva Rusiei

1 aprilie 2010

Extrădarea din Rusia către Columbia a unui „mercenar” israelian condamnat **ar fi contrară art. 3**. Curtea a luat în considerare rapoartele întocmite de surse internaționale privind Columbia, declarațiile vice-președintelui columbian cu privire la reclamant, precum și vagile asigurări oferite de autoritățile columbiene.

Khaydarov c. Russie

20 mai 2010

Extrădarea reclamantului (căutat pentru terorism de către autorități în urma războiului civil) în Tadjikistan ar reprezenta o **încălcare a art. 3**. A se vedea, de asemenea, cauza [Khodzhayev împotriva Rusiei](#) din 12 mai 2010.

Cereri care privesc membri sau foști membri ai organizațiilor ilegale care au intrat fraudulos în Turcia:

Abdolkhani și Karimnia împotriva Turciei

22 septembrie 2009

Risc de rele tratamente față de foști membri ai organizației Mujahedinii Poporului în cazul expulzării acestora către Iran sau Irak.

A se vedea, de asemenea, [comunicatul de presă din 13 aprilie 2010](#): Charahili împotriva Turciei (ordin de expulzare către Tunisia); Keshmiri împotriva Turciei, Ranjbar și alții împotriva Turciei; Tehrani și alții împotriva Turciei (ordine de expulzare către Iran sau Irak).

Y.P și L.P. împotriva Franței

1 septembrie 2010

Returnarea unui adversar politic și a familiei sale în Belarus ar putea constitui o **încălcare a art. 3**; Curtea a considerat că trecerea timpului nu diminuează automat riscul la care reclamantul și apropiații săi ar fi expuși în Belarus unde, a constatat Curtea, situația rămâne îngrijorătoare, în special din cauza hărțuirii căreia îi sunt supuși opozanții regimului.

Iskandarov împotriva Rusiei

23 septembrie 2010

Reclamantul, unul dintre foștii lideri ai opoziției politice tadjice, s-a plâns că a fost reținut ilegal și transferat în Tadjikistan și de faptul că a fost, în consecință, maltratată și persecutat din cauza opiniilor sale politice. **Încălcarea art. 3**: chiar dacă nu se poate stabili faptul că reclamantul a fost efectiv supus la rele tratamente în Tadjikistan, caracteristicile specifice ale profilului său și ale situației sale ar fi trebuit să permită autorităților ruse să prevadă că acesta risca să fie maltratată.

Omar Othman împotriva Marii Britanii

17 ianuarie 2012

Reclamantul, Omar Othman (cunoscut, de asemenea, sub numele de Abu Qatada), a contestat expulzarea sa către Iordania unde fusese condamnat în lipsă pentru săvârșirea mai multor infracțiuni de terorism. Curtea a considerat că, în caz de expulzare, **nu există încălcarea art. 3**: reclamantul nu risca să fie supus la rele tratamente, iar asigurările diplomatice oferite de către guvernul iordanian autorităților britanice erau suficiente pentru a îl proteja pe reclamant. Cu toate acestea, Curtea a considerat că

expulzarea sa ar fi **contrară art. 6 (dreptul la un proces echitabil)** având în vedere riscul real ca unele probe obținute prin tortură să fie admise la procesul reclamantului în Iordania. **Este prima dată** când Curtea consideră că o expulzare ar duce la încălcarea art. 6. Această concluzie reflectă consensul internațional în sensul că utilizarea probelor obținute prin tortură împiedică un proces echitabil.

În această cauză, Curtea a concluzionat, de asemenea, că nu au fost încălcate art. 13 (dreptul la un recurs efectiv) și art. 5 (dreptul la libertate și siguranță).

I.M. împotriva Franței

2 februarie 2012

Cererea privește riscul de rele tratamente la care ar fi supus reclamantul în caz de returnare în Sudan – unde fusese arestat de forțele de ordine din cauza activităților sale în cadrul unei mișcări studentești și a presupuselor sale legături cu grupările rebele din Darfur – și eficiența căilor de atac de care dispunea în Franța, având în vedere examinarea cererii sale de azil printr-o procedură prioritară.

Curtea a respins capătul de cerere întemeiat pe art. 3, fiind eliminat riscul ca reclamantul să fie returnat în Sudan, posibilitatea șederii în Franța fiindu-i garantată, întrucât a obținut statutul de refugiat.

Încălcarea art. 13 (dreptul la un recurs efectiv)

Curtea a concluzionat că, deși căile de atac ce ar fi putut fi folosite de reclamant erau teoretic disponibile, accesibilitatea lor în practică a fost limitată de clasarea automată a cererii sale după o procedură prioritară, durata scurtă a termenului de recurs și dificultățile materiale și procedurale din timpul privării de libertate a reclamantului, precum și din cauză că era vorba de o primă cerere de azil (a se vedea hotărârea [Sultani împotriva Franței](#) din 20 septembrie 2007, [pct. 65-66](#) privind procedura prioritară pentru cea de-a doua cerere) Doar aplicarea art. 39 din Regulamentul de procedură al Curții Europene a Drepturilor Omului a putut suspenda expulzarea sa, căreia nu i se opunea nimic altceva. Curtea a evidențiat, în această privință, absența caracterului suspensiv al recursului formulat în fața autorității naționale de acordare a dreptului la azil în cazul procedurii prioritare.

Mannai împotriva Italiei

27 martie 2012

Cererea privește expulzarea către Tunisia a reclamantului care executase pedeapsa în Italia (pentru asociere în vederea săvârșirii de infracțiuni în legătură cu grupări islamice). Curtea a afirmat că această expulzare implica riscuri reale de expunere la acte de tortură: **încălcarea art. 3**.

Încălcarea art. 34: Curtea a precizat, în 2010, că nu este indicat să se pună în executare măsura de expulzare până la noi dispoziții. De asemenea, a avertizat Guvernul că nerespectarea unei măsuri provizorii impuse în temeiul art. 39 din Regulament ar putea duce la încălcarea art. 34 (dreptul la o cerere individuală).

Babar Ahmad și alții împotriva Marii Britanii

10 aprilie 2012

Cererea se referă la plângerea unor prezumați teroriști internaționali care au susținut că, în caz de extrădare către Statele Unite, există un risc real de a fi încarcerati într-o instituție de maximă siguranță (ADX Florence, o închisoare de maximă siguranță).

Neîncălcarea art. 3 în ceea ce privește condițiile de detenție din închisoarea ADX Florence dacă domnii Ahmad, Ahsan, Abu Hamza, Bary și Al-Fawwaz ar fi fost extrădați către Statele Unite.

Neîncălcarea art. 3 în ceea ce privește durata pedepsei cu închisoarea care putea să le fie aplicată în cazul extrădării lor către Statele Unite.

Curtea a amânat examinarea cererii domnului Aswat, având nevoie de observații suplimentare ale părților – hotărârea în cauza Aswat împotriva Marii Britanii a fost dată în 16 aprilie 2012 (a se vedea infra "Starea sănătății").

Labsi împotriva Slovaciei

15 mai 2012

Expulzarea unui cetățean algerian, condamnat în Franța pentru participarea la pregătirea unui act terorist pe teritoriul slovac, în urma respingerii cererii acestuia de azil.

Încălcarea art. 3, art. 13 (dreptul la un recurs efectiv) **și art. 34** (dreptul la cerere individuală). Curtea a considerat, în special, că, la momentul faptelor, persoanele suspectate de terorism erau expuse unui risc grav de rele tratamente în Algeria și că expulzarea reclamantului, executată cu nerespectarea măsurii provizorii emise de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a împiedicat ca pretențiile sale să fie examinate corespunzător.

S.F. și alții împotriva Suediei

15 mai 2012

Încălcarea art. 3 dacă reclamantii erau expulzați către Iran. Membrii unei familii iraniene au fugit din această țară de teamă să nu fie persecutați din cauza implicării lor într-un partid politic care apără drepturile kurzilor. Curtea a concluzionat că aceștia erau îndreptățiți să se teamă că vor fi torturați sau supuși la tratamente inumane sau degradante, având în vedere, în special, activitățile lor politice din Suedia în cadrul cărora au denunțat încălcările drepturilor omului comise în Iran.

H.N. împotriva Suediei (nr. 30720/09)

15 mai 2012

În această cerere, Curtea a constatat **neîncălcarea art. 2 și art. 3** în ceea ce privește un resortisant din Burundi care pretindea că riscă să fie ucis sau supus unor rele tratamente în cazul în care va fi expulzat.

Zokhidov împotriva Rusiei

05 februarie 2013

Cererea se referă la extrădarea unui cetățean uzbek de către Rusia către Uzbekistan, unde acesta era urmărit pentru presupusa legătură cu organizația religioasă ilegală Hizb ut-Tahrir. Curtea a considerat că reclamantul era amenințat în mod real cu rele-tratamente în Uzbekistan. Trimiterea sa în respectivul stat, prin încălcarea măsurii provizorii impuse de Curte, l-a scos și în afara jurisdicției Convenției, făcând imposibilă executarea hotărârii.

Încălcarea art. 3 (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane sau degradante);

Încălcări ale art. 5 paragrafele 1, 2 și 4 (dreptul la libertate și securitate); și

Încălcarea art. 34 (dreptul la adresarea unei cereri individuale).

Mo.M. împotriva Franței (nr. 18372/10)

18 aprilie 2013

Cererea se referea la plângerea unui cetățean din Ciad prin care acesta arăta că, prin expulzarea sa către statul de origine, era expus riscului de rele-tratamente aplicate de către poliție, în vederea pedepsirii sale pentru pretinsa susținere a rebelilor din Darfur.

Încălcarea art. 3 dacă reclamantul, căruia i s-a respins cererea de azil, ar fi trimis înapoi în Ciad.

După ce s-a remarcat faptul că, în ciuda îmbunătățirilor relațiilor între Ciad și Sudan, amenințări încă planează asupra siguranței persoanelor în Ciad, Curtea a hotărât că reclamantul a produs dovezi care permiteau să se dovedească, pe baza situației sale personale, că ar fi fost expus unui risc real de tratamente inumane și degradante în cazul în care ar fi fost expulzat către Ciad.

Apartenența la o minoritate etnică stigmatizată

Makhmudzhan Ergashev împotriva Rusiei

16 octombrie 2012

Încălcarea art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane sau degradante) dacă măsura expulzării către Kârgâzstan a unui cetățean kirghiz aparținând comunității uzbece era pusă în executare. Curtea a concluzionat că reclamantul era îndreptățit să se teamă că va fi torturat sau supus la tratamente inumane sau degradante, având în vedere, în special, utilizarea răspândită a torturii împotriva minorității uzbece în sudul Kârgâzstanului. Este prima dată când Curtea procedează la examinarea pe fond a unui capăt de cerere ce privește riscul unei persoane de a suferi tratamente sancționate de art. 3 în Kârgâzstan unde au avut loc, în 2010, confruntări între comunitățile kirghize și cele uzbece.

Persoane care ar fi expuse la persecuții religioase

M.E. împotriva Franței (nr. 50094/10)

06 iunie 2013

Cererea se referă la un creștin copt din Egipt care a fugit din țara sa natală din cauza persecuțiilor religioase. Pentru că a depus cu întârziere o cerere de azil în Franța, aceasta a fost înregistrată cu prioritate în timpul șederii lui într-un centru de detenție.

Curtea a observat că atunci când s-a dispus expulzarea reclamantului, acesta era în măsură să introducă un recurs suspensiv de executare la tribunalului administrativ, precum și o cerere de azil la Agenția franceză pentru protecția refugiaților și apatrizilor (OFPRA).

Încălcarea art. 3 dacă măsura deportării spre Egipt ar fi executată; și

Neîncălcarea art. 13 coroborat cu art. 3.

Riscuri de rele tratamente aplicate terților

Sufi și Elmi împotriva Marii Britanii

28 iunie 2011

În ambele cauze, reclamantii pretindeau că returnarea lor în Somalia i-ar expune unui risc real de rele tratamente. Dl. Sufi, membru al unui clan minoritar, Reer Hamar, a declarat că a fost persecutat și grav rănit de către miliția Hawiye care i-a omorât, de asemenea, pe tatăl și pe sora sa. Dl. Elmi, venit în Marea Britanie de la vârsta de 19 ani, a spus că în Somalia ar fi considerat occidentalizat și anti-islamic și că, dacă s-ar afla despre toxicomania sa și condamnările sale pentru furt, riscă să-i fie tăiată o mână, biciuit în public sau ucis. **Încălcarea art. 3** în cazul expulzării în Somalia.

Collins și Akaziebe împotriva Suediei

Cerere **inadmisibilă** (decizie din 08 martie 2007)

Reclamantele nu au demonstrat că se aflau în risc real și concret de a fi supuse la o mutilare genitală feminină la returnarea în Nigeria.

Omeredo împotriva Austriei (nr. 8969/10)

Cerere **inadmisibilă** (decizie din 20 septembrie 2011)

Deși recunoaște dificultatea unei femei necăsătorite de a trăi fără sprijinul familiei sale în Nigeria, Curtea reamintește că condițiile de viață mai puțin favorabile din Nigeria decât cele din Austria nu constituie un criteriu determinant din punct de vedere al art. 3.

Izevbekhai și alții împotriva Irlandei (nr. 43408/08)

Cerere inadmisibilă (17 mai 2011)

Privește o mamă și cele două fiice ale sale. Curtea a considerat că mama și soțul ei erau capabili să își protejeze fiicele de mutilare sexuală în cazul returnării în Nigeria.

N. împotriva Suediei

20 iulie 2010

Risc, în special, de violență conjugală în caz de expulzare către Afganistan. Curtea constată că, potrivit rapoartelor, în jur de 80% dintre femeile afgane sunt victime ale violențelor domestice pe care autoritățile le consideră legitime și pentru care autorii nu sunt, așadar, urmăriți penal. **Încălcarea art. 3.**

A.A. și alții împotriva Suediei (nr. 14499/09)

28 iunie 2012

Șase cetățeni yemeniți (o mamă și cei cinci copii ai săi), care aveau reședința stabilită în Suedia până la executarea măsurii de expulzare, au pretins că, în cazul returnării în Yemen, ar fi expuși unui risc real de a fi victimele unei crime de onoare, având în vedere că nu și-au ascultat soțul/tatăl și au părăsit Yemenul fără permisiunea acestuia. Instanțele suedeze au considerat că problemele familiale ale reclamantilor țin, în principal, de sfera personală și sunt legate de problemele de ordin financiar mai mult decât de problemele de onoare. Curtea a constatat **neîncălcarea art. 2 și art. 3.**

Curtea a decis, de asemenea, ca guvernul suedez să prelungească măsura provizorie, în temeiul art. 39 din Regulamentul Curții, aceea de a nu expulza reclamantii înainte ca hotărârea să devină definitivă sau până la noi dispoziții.

Starea sănătății

D. împotriva Marii Britanii

2 mai 1997

Încălcarea art. 3 dacă măsura de expulzare a unui bolnav de SIDA în stadiu terminal către St Kitts era pusă în executare³.

Aoulmi împotriva Franței

17 ianuarie 2006

Neîncălcarea art. 3 în ceea ce privește punerea în executare a deciziei de returnare în Algeria a reclamantului, purtător de hepatita C. În acest caz, deși conștientă că boala reclamantului este gravă, Curtea nu consideră că există un risc suficient de real pentru ca returnarea lui în Algeria să fie contrară art. 3.

N. împotriva Marii Britanii (nr. 26565/05)

27 mai 2008 (Hotărârea Marii Camere)

Reclamanta, cetățean ugandez, a fost internată la câteva zile după sosirea în Marea Britanie, întrucât starea sa era gravă și suferea de o afecțiune legată de diagnosticul de SIDA pe care îl avea. Cererea sa de azil a fost respinsă. Aceasta a susținut că va fi supusă unor tratamente inumane ori degradante, dacă va fi obligată să se întoarcă în Uganda, întrucât nu va putea obține tratamentul medical necesar.

Curtea a remarcat faptul că autoritățile din Marea Britanie au acordat reclamantei tratament medical pe durata celor nouă ani până la soluționarea cererii sale de azil și a cererilor sale către instanțele britanice și către CEDO. Convenția nu impune statelor semnatare o obligație de a compensa diferențele de tratament medical dintre ele și statele care nu sunt parte la Convenție prin asigurarea tratamentului medical gratuit și nelimitat, pentru toți străinii fără drept de a rămâne sub jurisdicția lor. Prin urmare,

³ Informații cu privire la executarea acestei hotărâri sunt disponibile [aici](#). Dacă doriți să aflați mai multe detalii despre Executarea hotărârilor Curții, a se vedea [Supravegherea executării de către state a hotărârilor Curții europene a drepturilor omului](#).

Marea Britanie nu a avut obligația de a o îngriji în continuare pe reclamantă. Prin urmare, în cazul **expulzării către Uganda, articolul 3 nu ar fi încălcat.**

Aswat împotriva Marii Britanii

16 aprilie 2013

Cauza se referă la plângerea d-lui Aswat, aflat în detenție în Marea Britanie, în sensul că extrădarea sa către Statele Unite ar constitui rele tratamente, mai ales din cauza condițiilor de detenție (o posibilă arestare preventivă de lungă durată și posibilitatea plasării sale într-un centru de detenție „supermax”) care i-ar putea foarte probabil agrava starea ca bolnav de schizofrenie paranoidă.

Curtea a reținut că extrădarea d-lui Aswat **ar putea constitui o încălcare a articolului 3** (interzicerea tratamentelor inumane și degradante) numai în ceea ce privește stadiul actual sever al bolii sale mintale.

Curtea a mai decis să mențină măsura dispusă Guvernului Marii Britanii în temeiul articolului 39 din Regulamentul Curții (măsuri provizorii) de a nu-l extrăda pe d-l Aswat în Statele Unite, până la rămânerea definitivă a hotărârii sau până la dispoziții în sens contrar.

„Circumstanțe legate de o condamnare la pedeapsa capitală”

Soering împotriva Marii Britanii

(a se vedea supra)

Jabari împotriva Turciei

11 iulie 2000

Reclamanta, resortisantă iraniană, a fugit din Iran în Turcia, temându-se că va fi condamnată la moarte prin lapidare sau la flagelare pentru adulter, infracțiune pedepsită de legea islamică. **Încălcarea art. 3** dacă decretul de expulzare către Iran era pus în executare.

Harkins și Edwards împotriva Marii Britanii

17 ianuarie 12

Cei doi reclamați pretindeau că, în cazul în care Marea Britanie îi extrăda către Statele Unite, ei riscu să fie condamnați la moarte sau la pedeapsa cu închisoare pe viață fără posibilitatea de liberare condiționată. Curtea a declarat capetele de cerere referitoare la riscul pedepsei capitale inadmisibile: asigurările diplomatice oferite de Statele Unite guvernului britanic, potrivit cărora pedeapsa capitală nu ar fi cerută în ceea ce îi privește pe dl. Harkins și pe dl. Edwards, sunt clare și suficiente pentru a elimina orice risc ca aceștia să fie condamnați la moarte în caz de extrădare. Cu atât mai mult este cazul Statelor Unite, care se pot prevala de o lungă tradiție a respectării democrației, a drepturilor omului și a statului de drept. Astfel, Curtea a considerat că sentința pe viață care ar fi aplicată reclamanților în Statele Unite nu ar fi vădit disproporțională și a constatat **neîncălcarea art. 3** în caz de extrădare.

Închisoarea pe viață fără posibilitatea eliberării înainte de termen

Nivette împotriva Franței

Cerere **inadmisibilă** (decizie din 3 iulie 2001)

Reclamantul, suspectat de uciderea concubinei sale, a făcut obiectul unui mandat de arestare internațional. Asigurările obținute de la statul California au eliminat pericolul unei condamnări la închisoare pe viață fără posibilitatea eliberării înainte de termen a reclamantului.

Harkins și Edwards împotriva Marii Britanii

17 ianuarie 2012

Neîncălcarea art. 3, deoarece Curtea a considerat că pedeapsa pe viață fără drept de liberare condiționată care putea fi aplicată reclamantilor în Statele Unite nu era vădit disproporțională.

Riscul privind rele tratamente în caz de retrimiteră prin aplicarea Procedurii Dublin

Sistemul Dublin are ca principal scop determinarea unui singur stat membru care să fie responsabil cu analizarea unei cereri de azil depusă de resortisantul unui stat terț pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene (Convenția de la Dublin și [Regulamentul Dublin II](#))

A se vedea [Fișă tematică Procedura Dublin](#).

Măsurile provizorii (art. 39 din Regulamentul de procedură)

În numeroase cauze referitoare la expulzări/extrădări, sunt aplicate măsuri provizorii de către Curte. Este vorba de măsuri luate în cadrul derulării **procedurii** în fața Curții și care nu lasă să se întrevadă deciziile sale ulterioare privind admisibilitatea sau temeinicia cauzelor respective. Acestea constau, de cele mai multe ori, în suspendarea expulzării reclamantului pe timpul examinării cererii.

Exemple:

-În noiembrie 2008, Curtea [a aprobat cererea de măsuri provizorii](#) introduse de către 11 resortisanți afgani.

-În cererea [Mamatkulov și Askarov împotriva Turciei](#), Curtea a constatat neîncălcarea art. 3; nerespectarea de către Turcia a măsurilor provizorii (s-a constatat încălcarea art. 34 pentru această nerespectare) a împiedicat Curtea să aprecieze existența unui risc real, astfel încât, în ceea ce privește reclamantii extrădați din Turcia către Uzbekistan, acest risc a părut mai mic.

În februarie 2011, în fața unei creșteri alarmante a numărului cererilor de măsuri provizorii în cauzele de expulzare/extrădare, președintele Curții a emis o [declarație](#) publică reamintind guvernelor și reclamantilor (precum și reprezentanților acestora) că rolul Curții în materia imigrației și a dreptului la azil, deși este util, este însă și limitat, insistând asupra responsabilităților lor corelative în ceea ce privește o cooperare deplină cu Curtea (a se vedea [comunicatul de presă](#)).

Informations complémentaires :

[Statistici privind măsuri provizorii 2008-2011](#)

[Statistici](#) privind măsurile provizorii luate de către statele membre și de către țările de destinație.

Măsuri provizorii: [definiție și modalități](#)

A se vedea și [Fișă tematică Măsuri provizorii](#).

Alte riscuri

„Lipsa unui proces echitabil” (art. 6, dreptul la un proces echitabil într-un timp rezonabil)

„Curtea nu exclude ca o decizie de extrădare să ridice, în mod excepțional, o problemă privind art. 6 în cazul în care fugarul ar fi suferit sau riscă să sufere o flagrantă lipsă de acces la un proces echitabil”(hotărârea *Soering* pct. 113).

Stapleton împotriva Irlandei

Cerere **inadmisibilă** (decizie din 4 mai 2010):

Reclamantul, anchetat pentru fraudă, pretindea că predarea sa Marii Britanii, dispusă de către instanțele irlandeze în temeiul unui mandat european de arestare, ar fi contrară art. 6 și ar constitui, în special, o negare a accesului la un proces echitabil. Reclamantul avea posibilitatea de a sesiza instanțele britanice și apoi, după caz, Curtea, Marea Britanie fiind stat parte la Convenție. A se vedea, de asemenea, [Mamatkulov și Askarov împotriva Turciei](#).

Omar Othman împotriva Marii Britanii

17 ianuarie 2012

A se vedea supra, pag. 2.

Cauze recente în domeniu: condiții de detenție privind persoanele expulzate/ în așteptarea expulzării

Înainte de expulzare

Garabaiev împotriva Rusiei

7 iunie 2007

Încălcarea art. 3 ca urmare a extrădării reclamantului către Turkmenistan; **încălcarea art. 5 § 1 lit. f)** (dreptul la libertate și la securitate) din cauza detenției reclamantului înainte de extrădarea sa; **încălcarea art. 5 § 4** (dreptul ca un tribunal să se pronunțe într-un termen scurt asupra legalității detenției) referitoare la existența unei căi de atac judiciare împotriva măsurii deținerii anterioare extrădării; **încălcarea art. 5 § 3** (dreptul de a fi adus de îndată înaintea unui judecător), reclamantul nu a fost adus de îndată înaintea unui judecător la întoarcerea sa din Turkmenistan; precum și **încălcarea art. 13** (dreptul la un recurs efectiv).

Abdolkhani și Karimnia împotriva Turciei (nr.2)

27 iulie 2009

Încălcarea art. 3 ca urmare a detenției refugiaților timp de trei luni într-un subsol al unui sediu de poliție.

A.A. împotriva Greciei

22 iulie 2010

Încălcarea art. 3 ca urmare a detenției unui solicitant de azil în condiții mizere într-un centru de detenție în Grecia. Curtea observă că a subliniat deja deficiențele legislației elene cu privire la controlul jurisdicțional al detenției în vederea expulzării.

Popov împotriva Franței

19 ianuarie 2012

Cererea privește măsura administrativă a reținerii unei familii timp de cincisprezece zile în centrul din Rouen-Oissel în așteptarea expulzării lor către Kazahstan.

– în ceea ce privește reținerea copiilor:

Încălcarea art. 3. Autoritățile nu au evaluat consecințele dăunătoare inevitabile în cazul copiilor (cu vârste cuprinse între cinci luni și trei ani) ale izolării într-un centru de detenție în care condițiile au depășit pragul de gravitate impus de art. 3.

Încălcarea art. 5 § 1 și 4 (dreptul la libertate și la siguranță). În timp ce părinții au avut posibilitatea de a cere instanțelor franceze examinarea legalității reținerii lor, copii care îi însoțeau s-au văzut în situația unui vid juridic care nu le permitea exercitarea unei astfel de acțiuni.

– în ceea ce privește reținerea părinților: **neîncălcarea art. 3**

– în ceea ce îi privește pe toți reclamanții: **încălcarea art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie)**

În cauza *Muskhadzhiyeva și alții împotriva Belgiei* ([hotărârea din 19 ianuarie 2010](#)), Curtea a respins o cerere similară. Cu toate acestea, având în vedere evoluțiile recente ale jurisprudenței privind „interesul superior al copilului” în contextul reținerii imigranților minori, Curtea a considerat că interesul superior nu presupune doar menținerea unității familiale, dar și limitarea măsurii reținerii familiilor cu copii.

În ceea ce privește reținerea imigranților minori, a se vedea, de asemenea, hotărârea [Rahimi împotriva Greciei](#) din 5 aprilie 2011.

În timpul expulzării

Shchukin și alții împotriva Ciprului

29 iulie 2010

Încălcarea art. 3 ca urmare a lipsei anchetei autorităților cipriote privind acuzațiile de rele tratamente aplicate unui membru al echipajului unei nave ucrainene în timpul expulzării sale.

Alte dispoziții ale Convenției care privesc măsura expulzării

Art. 2 din Protocolul nr. 4 (libertatea de mișcare)

Stamose împotriva Bulgariei

27 noiembrie 2012

Reclamantul, cetățean bulgar care a intrat pe teritoriul Statelor Unite cu o viză de studii, pentru ca apoi să renunțe la studii și să se angajeze, a fost expulzat în Bulgaria. Acesta s-a plâns că poliția de frontieră din Bulgaria i-a impus o interdicție de părăsire a țării pe o durată de doi ani, pentru încălcarea legilor americane privind imigrarea. Reclamantul a susținut că interdicția a fost nejustificată și disproporționată și că îl împiedica să plece în Statele Unite, unde locuiau fratele și mama sa. S-a mai plâns și cu privire la faptul că instanțele bulgare nu au examinat proporționalitatea măsurii impuse. **Încălcarea art. 2 din Protocolul nr. 4 și a art. 13** (dreptul la un recurs efectiv).

Art. 4 din Protocolul nr. 4: interzicerea expulzărilor colective de străini

A se vedea [Conka împotriva Belgiei](#) 05 februarie 2002 (încălcare: procedura expulzării nu a cuprins suficiente garanții prin care să se demonstreze că circumstanțele personale ale

celor implicați au fost în mod real și individual avute în vedere), *Hirsi Jamaa și alții împotriva Italiei* 23 februarie 2012 (neîncălcare : autoritățile au luat decizia de a respinge cererile de azil după ce au evaluat atât situația de ansamblu din Afganistan, cât și declarațiile reclamantului) (a se vedea pagina 1 a acestei fișe).

A se vedea [Fișă tematică Expulzări colective](#).

Art. 1 din Protocolul nr. 7: garanții procedurale pentru străini sub incidența unei măsuri de îndepărtare de pe teritoriu

A se vedea, de exemplu:

[Kaushal și alții împotriva Bulgariei](#)

02 septembrie 2010

Încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 7, Bulgaria nu a examinat argumentele care pledau împotriva expulzării dispuse din motive de siguranță națională.

[Gelerie împotriva României](#)

15 februarie 2011

Expulzarea unui refugiat politic din motive de siguranță națională: **încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 7**, autoritățile nu au oferit garanțiile minime împotriva arbitrarului.

[Takush împotriva Greciei](#)

17 ianuarie 2012

Arestarea unui cetățean albanez și trimiterea sa imediată în fața instanței penale pentru complicitate la pătrunderea ilegală de străini pe teritoriul Greciei, pe motiv că reclamantul era considerat periculos pentru ordinea și siguranța publică și că exista riscul ca acesta să fugă până la emiterea deciziei de expulzare. Această decizie impunea, de asemenea, înscrierea domnului Takush în lista națională a persoanelor indezirabile și în Sistemul de Informații Schengen. **Încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 7**: cauza reclamantului nu fusese efectiv examinată.

Alte articole

– **Art. 5** (dreptul la libertate și la securitate) și art. 13 (dreptul la un recurs efectiv). Acest aspect este, de asemenea, tratat de latura procedurală a art. 3.

A se vedea, de exemplu:

[Garabaiev împotriva Rusiei](#) (pag. 9 din acest document)

[Gebremedhin împotriva Franței](#)

26 aprilie 2007

Reclamantul a denunțat absența în dreptul francez a unui recurs suspensiv împotriva deciziilor prin care i s-a refuzat primirea pe teritoriu și a fost expulzat. **Încălcarea art. 13 coroborat cu art. 3**.

[Adamov împotriva Elveției](#)

21 iunie 2011

Detenția în Elveția a unui fost ministru rus al Energiei în vederea extrădării sale în Statele Unite unde fusese inițiat un proces penal față de el din cauza modului de utilizare a fondurilor puse la dispoziția statului rus de către Statele Unite. **Neîncălcarea art. 5 § 1**: detenția domnului Adamov, bazată pe un ordin de arestare valabil emis în scopul

cooperării internaționale pentru combaterea infracționalității trans-frontaliere, nu a încălcat nici clauza de imunitate, nici principiul bunei-credințe.

Mathloom împotriva Greciei

24 aprilie 2012

Cetățean irakian aflat în detenție mai mult de doi ani și trei luni în vederea expulzării sale, cu toate că fusese dispusă liberarea sa condiționată. **Încălcarea art. 5 § 1 lit. f) și art. 5 § 4:** inexistența unor prevederi ale legii din Grecia privind durata maximă a detenției persoanelor expulzate la ordinul instanței este contrară dreptului la libertate și siguranță, lipsindu-i caracterul previzibil impus de articolul 5 paragraful 1.

– Art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie).

Numeroase hotărâri ale Curții rețin încălcări ale art. 8 în cazuri de expulzare a străinilor: [Boultif împotriva Elveției](#) 2 august 2001; [Benhebbba împotriva Franței](#) 10 iulie 2003; [Maslov împotriva Austriei](#) 23 iunie 2008 (Hotărârea Marii Camere); [Kaushal și alții împotriva Bulgariei](#) 2 septembrie 2010, [Gelerie împotriva României](#) 15 februarie 2011.

K.A.B. împotriva Spaniei

10 aprilie 2012

În această cerere, Curtea a constatat **încălcarea art. 8** privind adoptarea unui copil – în ciuda opoziției tatălui său – declarat în situație de abandon după expulzarea mamei sale. Curtea a considerat, în special, că inerția autorităților, expulzarea mamei fără verificări prealabile, lipsa de asistență a reclamantului privind formalitățile legale, în ciuda situației sale precare și atribuirea exclusivă a răspunderii reclamantului pentru situația de abandon a minorului au contribuit, în mod decisiv, la lipsa oricărei posibilități de regăsire dintre fiu și tată, cu încălcarea dreptului reclamantului la respectarea vieții private.

Balogun împotriva Marii Britanii

10 aprilie 2012

Neîncălcarea art. 8. Un cetățean nigerian a susținut că expulzarea sa ar încălca dreptul său la protejarea față de rele-tratamente, precum și dreptul său la viață privată.

Curtea a considerat că, deși reclamantul era un imigrant stabilit în statul respectiv, gravitatea numeroaselor fapte contrare legislației privind drogurile pe care le-a comis ca adult, asociată măsurilor luate de către autoritățile britanice după o analiză atentă pentru a reduce riscul de suicid, erau suficiente pentru a justifica expulzarea sa către Nigeria.

De Souza Ribeiro împotriva Franței

13 decembrie 2012 (hotărârea Marii Camere)

Cererea privește expulzarea unui cetățean brazilian stabilit în Guyana Franceză (o regiune și un departament francez de peste mări), fără posibilitatea de a contesta legalitatea măsurii înainte de a fi executată. Curtea a considerat că maniera în care reclamantul a fost expulzat a fost extrem de rapidă, chiar lapidară, nedându-i vreo șansă, anterior expulzării, de a supune măsura unui control al legalității, suficient de aprofundat, efectuat de o autoritate care să ofere garanțiile procedurale obligatorii și fără ca judecătorul pentru cauze urgente să fi soluționat cererea sa de suspendare a măsurii expulzării. Curtea a subliniat că, deși statelor li se acordă libertatea de a stabili modul în care înțeleg să se conformeze obligațiilor impuse de art. 13, acest fapt nu trebuie să aibă ca urmare o negare a accesului indivizilor la garanțiile procedurale minime, necesare pentru a-i proteja de expulzarea arbitrară.

Încălcarea art. 13 (dreptul la un recurs efectiv) **luat împreună cu art. 8** (respectarea vieții private și de familie).

**Date de contact pentru serviciul presei:
+33 (0)3 90 21 42 08**